

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Apare zilnic la orele 8 după amiază.

Note zilnice

Conflicte posbellice

Progresele de după războiu sunt, în toate domeniile, uimitoare. Cu toate că sunt realizate pe baze de experiență și în mare parte, de bătrâni, tinerii își asumă toate meritele și caută să înalțare pe cei vechi, pe conservatorii de modă veche.

De ce?

Generația de după războiu a luat-o, dela început, într'un tempo accelerat; sângele lor circula mai trepidant, sentimentul pericolului înlăturat de însăși pericolele cu cari s'au obișnuit și prin urmare, aviditatea de a cunoaște, de a înainta, e potențată, satisfăcută cu orice riscuri.

Bătrînii se mișcă mai încet, visează la „les vieux bons temps” și pun părințești piedici riscantului avânt al aventurierilor generației care le urmează. Și acești bătrîni sunt simpatici. Dar mai e o altă categorie. Sunt cei cari nu vor să lase să se creadă că au îmbătrînit ci se sforțază să se adapteze nouilor cerinți ale epocii, uitând că balamalele le-au slăbit, uitând că orizontul lor nu-și are marginile elastice așa încât sunt incapabili să ție pas și, mai puțin, să înțeleagă tendințele și să admită mijloacele celor mai ageri decât ei.

Conflictul dintre bătrîni și tineri, atât de mult comentat, de aci pornește. Bătrînii nu ne înțeleg iar noi nu-i admitem. Și asta va dura până la dispariția — vai, cum mă njură! — sărmanilor cari nu înțeleg că singura lor menire e să-și distreze nepoțelii (nu copiii).

Până atunci însă nu vor fi decât un balast inutil în balonul ce se nălță spre progres, o piesă defectă, dar inevitabilă, în motorul societății. În politică, în știință, la administrație și în orice alt domeniu, locurile sunt monopolizate de boșorogi cari atîta pot mai mult decât tinerii: să se... „aranjaze”. Și din cauza încetinelii și a conservatorismului lor inexplicabil (căci nu ne-am născut ca să stăm pe loc) poate că totul merge bine, dar nimic nu înaintează, ca un copil care ar îmbătrîni fără să crească.

Nimeni nu spune că bătrînii trebuiesc înlăturați, dar ei trebuie să se mulțumească a servi tinerilor experiența, lăsându-i s'o utilizeze în cadrul concepțiilor lor noi, să-și lase să-și realizeze posibilitățile renunțând la cumulul de funcțiuni și de atribuțiuni în cari cred că numai ei pot lucra înțelepțește.

Desigur, se va spune, așa sunt toți tinerii: revoltați în contra bă-

trînilor cari nu-i lasă în voia a-vântului lor și că nu-i nimic, asta le face bine, să se ușureze de revoltă prin strigăte și scris, căci va veni timpul când bătrînii vor fi înțeleși.

Sunt înțeleși și-acum și respectați. Tocmai aici e neajunsul că tinerii nu pot fi înțeleși de bătrînii, dupăcum nu poți turna 10 litri de apă într'un pahar de 2 dl., sau dupăcum gramofonul o fost huiduit în copilăria lui.

Dupăcum am mai spus, lupta este zadarnică pentru că bătrînii sunt inextirpabili deocamdată și încăpăținați, ceea ce e natural, având în vedere că nu-și pot schimba factura, construcția zidită timp de 60—70 de ani.

Ceea ce cerem însă este să fim lăsați și noi să muncim, să se desființeze odată și fără porțile, cumului, minoritarii să facă loc românilor pentru că atîția tineri șomeri să nu rățească pe drumuri înjurând pe bătrînii cari „și-au trăit traiul și și-au mîncat malaiul”.

Atunci conflictul ar fi înlocuit de cooperatie, de respect reciproc și de buna înțelegere atât de necesară pentru înaintare.

D. C.

Remaniere numai?

Că herbe cazanul ...au început a recunoaște și cercurile guvernamentale, dar nu vor să creadă încă într'o schimbare de guvern și mai cu seamă de regim.

Elisirul de păr cel mai eficace este apa cu care-și dă pe cap Mitru Răspopitu, dela Timișoara, ca să-i crească inteligența!...

La remaniere, ar urma să plece trei miniștri, ale căror locuri le-ar ocupa subsecretari de stat actuali și se vor numi patru noi subsecretari de stat, din cadrele tinere ale partidului.

Până în prezent însă, d. Dinu Brătianu, președintele partidului, nu și-a spus și d-sa cuvântul asupra remanierii.

Vorba aceea: mult a fost puțin a rămas...

Vom vedea până la urmă ce surpriză mai poate aduce cazanul lui Satan.

Ungaria pregătește revanșa

Centrul de iredentism exasperat care e Budapesta, — cum o caracterizează și d. Charles Sicard în documentatul d-sale articol publicat în „Paris-Soir”, asupra înarmărilor Ungariei, — continuă și cu mai multă tenacitate în timpul din urmă să pregătească revanșa.

Concomitent cu sporirea efectivelor armatei, prin înarmări camuflate, (metode ajunse la o formidabilă măiestrie, după aceleași senzaționale destăinuirii ale d-lui Sicard), guvernul generalului Gombös își intensifică pregătirile și pe celelalte toate tărâmuri. Doar un război nuse face numai cu tunul; el are nevoie tocmai pentru a înregistra rezultate de efect și de serviciul perfect de informațiuni, care să-i spună în tot momentul: care este starea inamicului, sub raport numeric, al înzestrării al moralei, al aprovizionării, etc., cu un cuvânt: spionajul.

Or, premierul Ungariei de astăzi, generalul Gombös, este un fost ofițer de stat major, care știe ce importanță are serviciul de informațiuni și contra-informațiuni pentru un stat și în timp de pace, pregătind războiul.

Nu mai departe decât a laltăieri, exact pentru conduita ce dovedește d. Gombös în politica militaristă pe care o face, — ca o anexă a politicii național-socialiste germane, — la întrunirea partidului național-legitimist, care a avut loc la Tolna Tamas, marchizul G. Pallavicini, deputat și unul dintre conducătorii mișcării legitimize, i-a adus vehemente critici.

Între altele, marchizul Pallavicini a precizat:

„Politica guvernului Gombös este dominată de atracția hipnotică pe care o exercită asupra fostului ofițer de stat major, militarismul german, și de ministrul afacerilor străine, d. de Kanya, insufletit de o dragoste perversă pentru național-socialism.”

Ce facem noi în acest timp? Cari sînt măsurile de securitate pe cari le luăm, pentru a preveni intensă activitate ungurească ce se extinde și peste hotare, — adică și pe teritoriul țării noastre?

Cu tot lătratul foilor evreo-maghiare dela Budapesta, — dar mai cu oșbire al celor din România, — pe tema pretinselor prigoniri ale românilor împotriva conațiorilor lor, serviciile publice gem și astăzi, pe întreaga graniță, de funcționari minoritari, — cari dacă nu toți spionează într'un serviciu comandat, majoritatea lor absolută sabotează bunul mers al ad-

ministrației publice și a tuturor instituțiilor noastre naționale, pe calea defaimării și a exagerațiunii.

Dacă s'ar face o statistică a prejudiciilor pe cari le-am recoltat depe urma fie a slujbașilor de nație străină lăsați în posturi de importanță capitală pentru apărarea națională, fie depe urma bulendrelor străine, fără aume și fără moralitate în majoritatea cazurilor, devenite d-na X, d-na Y, din tîmpenă a celor cari le-au ridicat la rangul de soție, s'ar îngrozii chiar și aceia cari-și au partea lor de complicitate mai puțin sau mai mult vinovată pentru situațiunea primejdioasă în care ne găsim.

În sfârșit ce s'a greșit s'a greșit. Să ne venim acum în fire, — până mai e vreme de îndreptat.

Să curățim odată hotarul de toate elementele dubioase, atât desuși strelni, cari n'au justificări serioase să se proțapească tocmai pe liziera graniței, fie de „ai noștri” și cu căsătorile mixte, cari din neștiință sau din orbire erotică tolerează, sau sînt direct complici ai atîtor acțiuni subversive împotriva statului.

Problemele hotarului apusean, — cum am mai spus și în alte rânduri, — interesează intim întreaga noastră apărare de neam și de țară.

„Reggel”, „Pesti Hirlap” și „Függetlenség”

De cîtva timp, aproape în fiecare număr al lui „Reggel” se pot citi rătăcioase, tendențioase, ba chiar subversive comentarii fanteziste pe marginea achitării pensiilor, apărând pensionarii, — chiar și pe români — numai ca să aibă motiv să se dea la regim, adică la țară (căci, sub fiecare regim, au aceeași atitudine d-nii din presa maghiară ardeleană).

Noi am trecut cu vederea măcădelile lor, pentru că ne-am obișnuit — ca morarul cu sgomotul — să asistăm la impotenta lor revoltă de toate zilele. „Reggel” — și ceilalți, nu mai puțin — își face de cap de atâtea ori încât toată lumea (chiar și-ai lor) îi etichetează la un loc cu precupețele cărora le trîncănește gura fără să le mai asculte nimeni.

Ceea ce ne miră însă, e concomitența complicitate de subiect, cu presa budapestană. Adică, vorba vine, nu ne miră deloc pentru că demult știm că poșta face naveta între presa maghiară din Ardeal și cea din Ungaria.

Ținem însă să semnalăm acest fapt destul de interesant din punct de vedere al descoperirii indivizilor cari țin să ne informeze vecinți despre sîdri cari la noi în țară nu se găsesc.

De atâtea ori, prin coloarele acestui ziar, s'a încercat să se dea autorităților un indicu de pistă a cercetărilor, — cari nici măcar nu știm dacă se fac, — pentru afierea gurei diareiale care mîndăne, aici, alimente alese și... „apoi” se defecalizează în Ungaria. Cu această ocazie rugăm din nou pe cei

indicați să păzească siguranța și bunul prestigiu al statului, să binevoiască a se deranja să facă o comparație între cele scrise de ungurii dela Budapesta și cei de-aci, ca să se vadă că informațiile au izvor comun. Și n'am crede ca cei de dincolo de Tisa să informeze pe dîștia de-aci.

Nu e exclus ca rezultatul unor cercetări în acest sens să dea loc la surprize chiar și în alte domenii, pentru că notarii minoritari depe graniță, unele „domnișoare” cu permis de liberă trecere, și persoane pe cari poate că nu le bănuiește nimeni, dar cari fac pe agenții informativi ai Ungariei, au cu siguranță legături cu presa, cu care fac schimb.

Oarecum enervant este însă faptul că, deși noi nu ne amestecăm în afacerile lor strict interne, presa dela Budapesta critică mereu și comentează rătăcios diferitele guverne dela noi, cutare sau cutare lege sau procedeu, chiar dacă ei n'au nimic de câștigat sau de pierdut din existența sau neexistența a celor legi. Singurul lor scop este să ne pună într'o lumină obscură în fața conaționarilor lor și — întru cât se poate — în fața străindății.

Totul este, însă, zadarnic. Vă sbuciumați fără motiv și fără scop, căci acesta e dinainte ratat.

De vind sunt doar cei cari au dreptul și nu vă strâng puțin în chingi ca să vă obișnuieți cu starea faptică și să nu mai cărtiți căci nu e atât de disperantă. Și, vă asigurăm, veți fi mai fericiți, și veți putea munci liniștit.

De toate și amestecate...

Ecouri

Ci-că unul dintre „amicii” noștri (și o să vă spun de ce nu este amic, zău! fără semnele citării, până și Sállo Ervin, — că despre el și încă alte noi apucături ale sale vom vorbi în aceste rânduri), ar fi tradus în ungurește toate articolele apărute în „Ecol” împotriva celor urzite de dânsul și patronii săi de la Viena și Budapesta: Landesmann și Gross, în dauna exportului nostru de animale în Italia. Motivul?

Să și dovedească... martiriul, atât față de stăpânii săi, — că li este slugă credincioasă în executarea ordinelor cu caracter de acaparare a comerțului de animale al valahilor, — cât și complicitor de uneltire subversivă împotriva țării extrem de ospitaliere, — că el, evreul renegat are curajul faptelor maghiare... Da! Da! renegat evreu, care ține morțiș să-și afirme tot mai mult o personalitate ungurească... Cea mai recentă dovadă a acestei acuzațiuni în plus ce-i aducem, se desprinde din ultimul său voiaj la Budapesta.

A plecat cetățeanul român, — dar evreu renegat și „nflăcărat” ungur, — Sállo Ervin, în dimineața zilei de Duminecă 19 August, ajunul sărbătorii Sfântului Ștefan, după afaceri...

Afaceri, — afaceri... dar nu treburi comerciale putea el să încheie la Budapesta în ajun, — Duminecă, — și în ziua Sfântului Ștefan.

Poate că și Siguranța noastră generală și-ar avea rolul său în diversele manifestațiuni ale lui Sállo Ervin, cetățean român, — dar evreu renegat și „nflăcărat” maghiar; atât de „nflăcărat” că „nverzește” când se critică în fața lui scăderile neamurilor lui Attila.

A propos și de celelalte zise despre amicul Sállo Ervin. N-o să nchei capitolul de astăzi, până nu voi nara: ce-i cu prietenia fără semnele citării...

Tipii care-ți pot servi de subiect într-un reportaj, — mai cu seamă când faptele lor înfățișate iau caracter de senzațional, — nu-i poți considera decât amici. Tirajul la un ziar constituie pârghia de rezistență, de viabilitate, și cel care-ți oferă prilejul de a face tiraj cu dânsul, ocupându-te de acțiunile lui, nu poate, nu trebuie taxat decât prieten. Vi se pare paradox acest punct de program comercial, din gospodăria unui ziar? Și nouă, însă, totuși, e dozat și de multă realitate.

la întrebați-l pe ilustrul domn, fost și viitor deputat, Tudorică Roxin dela Oradea: nu simandicoasa dumisale persoană este tot reclamantul care într-un proces de „calomnie prin presă” ce ne intentase, războindu-se în instanță cu directorul nostru, înaintea Tribunalului Bihor, a izbucnit la un moment dat: „Da nu-i așa, domnule președinte și onorat tribunal... să-mi dați voie... așa... (asta, era directorul

nostru și dumnealui... nu era așa, — era feciorul lui Beizadea Cârnat), da, domnilor, asta a trăit din carnea mea cu pămîntul lui... A făcut tiraj cu persoana mea, injurându-mă la gazetă...”

Între noi și unguri a mai intervenit o convențiune comercială. Așa se întâmplă între bunii vecini, se perfectează o mulțime de „nfelegeri”. Le vom furniza întreaga cantitate de sare de care au nevoie. Ne suflau ei în borș, arpadienii noștri vecini și când erau nesărați, dar de aci înainte să vedeți... cum au să-și ție și o să-și scoată dela saramură, — din sarea noastră, — pe atâți și-atâția sfinți și mucenici, pentru a-și justifica iredentismul și revizionismul...

Cursurile școlare încep la 17 Septembrie

Ministerul Instrucțiunii face cunoscut că deoarece ziua de 16 Septembrie este Duminecă, cursurile vor începe regulat în toate școlile din țară în ziua de 17 Septembrie.

Între 1—15 Septembrie se vor prezenta la școli profesorii cari au de examinat pe elevii corigenți și acei cari sunt ocupați la examenele de admitere, de diferență și particulare.

Se vor afișa listele de manualele didactice și se vor întocmi orarile. În același timp se vor trece examenele de burse.

Înștiințare

La secretariatul școlii profesionale de fete „Domnița Ileana” din Oradea, se primesc înscrieri și reinscrieri pentru toate clasele, zilnic între orele 9—12 a. m. și 4—6 d. a.

Se primesc atât eleve interne, cât și externe; pentru solvențele interne s-a făcut reducere simțitoare la taxa de întreținere în internatul școlii. Nu se ține examen de admitere în clasa I. În clasa III, se primesc absolvențele cursului complementar, cu obligația de a trece examenul la limba franceză asupra materiei din clasele I și II, conform programului școlilor profesionale.

Sunt vacante 40 locuri de bursă la clasele I—IV, care se vor ocupa prin concursul ce se va ține în ziua de 12 Septembrie a. c. ora 8 dim., în localul școlii din str. General Holban Nr. 9.

Direcțiunea

Cetiți și răspândiți „ECOL”

Cinematograf CENTRAL

Programul de azi:
Repriză!

Frumoasa din Aranjuez

Brigitte Helm,
Gustav Gründgens,
Wolfgang Liebeneiner

Reprezentările
la orele 3, 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT (Crucea Roșie)

Programul de azi:
Repriză!

Beția aeriană

Fredric March,
Cary Grant,
Jack Oakie,
Carole Lombard

Reprezentările
la orele 3, 5, 7.15 și 9.15 seara

CORSO

Azi premieră!
La orele 3, 5, 7.15 și 9.15.

Acoperiș deschis!
Sala plăcut răcorită!

Marele film spaniol al lui
RAUL ROULIEN
cu cântece și dansuri

Să nu-ți înșeli bărbatul

cu
Rosita Moreno
Mona Maris

La aurul vândut băncii Naționale nu se percepe taxa elirei de afaceri

Ministerul de finanțe a trimis tuturor administrațiilor financiare o circulară prin care le face cunoscut că, pe baza legii pentru autorizarea regiei publice comerciale a întreprinderilor miniere și metalurgice ale statului, din Ardeal, de a contracta un împrumut la B. N. R. în sumă de lei 114, milioane, lege publicată în Monitorul Oficial No. 97 din 28 Aprilie 1933, se scutește de impozitul pe cifra de afaceri producția internă de aur brut, în bare, în pulbere, precum și minereurile, cenușa și zgura de aur, care se vând de către producătorii din țară, Băncii Naționale a României.

Vieța sportivă

Sfârșitul concursurilor inter-militare

Concursurile militare ale Micii Antante cari au cuprins diferite probe, s'au terminat. Clasamentul general al concursurilor prezintă următorul punctuaj:

1. Jugoslavia 43 puncte,
2. România 41 puncte,
3. Cehoslovacia 40 puncte,
4. Polonia 6 puncte.

În prezența ASR Principele Nicolae și a tuturor autorităților militare și civile, Cupa „Regele Carol II” a fost înmănată echipei jugoslave.

Se vor disputa Duminecă matchurile pentru campionat?

Dupăcum am anunțat ieri, Duminecă urmează să se dispute trei matchuri de campionat ale Diviziei Naționale.

Dintre acestea numai matchul: Unirea-Tricolor—Gloria CFR se va juca la sigur. Matchul Ripensiei este dubios, iar matchul: „U”—Chinezul, până în prezent, este aproape sigur că nu se va disputa pe motivul că „U” a protestat împotriva faptului că i s'a fixat acest match când studenții n'au venit la Cluj, de vremece nu s'a deschis încă facultatea.

CAO—Gloria CFR

Sâmbătă și Duminecă va avea loc, pe arenele de tenis ale

Gloriei, matchul între CAO—Gloria CFR, în cadrul cupei Cămarășescu.

Echipa Gloria va fi formată din: Gitta, dr. Crâșnic, Wexler și Tancos.

Ecouri sportive

Venus, campionul național al României, a învins armata cehoslovacă cu 4:2 (2:2).

Pentru astăzi sunt convocate la federația de football următoarele ședințe: Comisia Cupei României, Comisia campionatului național și Comisia centrală a arbitrilor. Numai acum se va hotări soarta României în contestația contra grupării CAT.

Echipa Unirea-Tricolor care va juca la Arad va avea următoarea alcătuire: Rădulescu, — Sucitulescu, Găvâș, — Roba, Steinbach, Ghemeliu, — Florea, Schileru, Niculescu, Cârjan și Seifert.

La începutul lunii Septembrie excelenta grupare timișoreană Ilia va juca două matchuri la București.

Între echipierii Iliei se află și internaționalii Wetzter și Klimmek, precum și simpaticul Fusu.

Autobusele C. F. R.

În „Ecol” s'a scris deja despre intenția CFR-ului de a-și lansa pe piață autobusele proprii pentru a atenua concurența pe care întreprinderile particulare de autobuse, o fac statului.

Iată că nu demult s'a publicat lista liniilor pe cari vor circula autobusele statului.

Publicăm mai jos pe acele cari îi interesează mai mult pe cititorii noștri.

Lovrin—Periam—Arad, Timișoara—Vinga—Arad, Timișoara—Fibis—Lipova, Arad—Lipova, Arad—Pecica—Nădlac, Arad—Odyos—Căpruța—Săvârșin—Dobra, Arad—Șimandul de Sus—Salonta—Oradea, Arad—Sântana—Pâncota—Ineu—Buteni—Sebiș, Oradea—Beiuș—Vărfuri—Baia de Criș—Brad—Deva, Gura Honț—Vărfuri.

Liniile acestea atât de potrivite alee, vor fi inundate încurând de furnicări autobuselor statului.

Un sat înghițat în totul verii

Alba-Iulia. — Sâmbătă 25 cor. a apărut deasupra com. Bucium un nor care s'a transformat într-o precipitație violentă întovărită de piatră. După o oră, când ploaia a încetat, tot satul era inundat și deasupra se formase și un strat de ghiață care a curățat tot în cale.

S'a format un întreg lac, pe care pluteau cotețe, acoperișuri de case, poduri rupte, pășări și animale.

Recolta a fost complet distrusă.

Pagubele se cifrează la peste 700.000 lei.

Stratul de ghiață mai persista și a doua zi dimineața, de o grosime de 20 cm.

Prefectura județului a luat măsuri imediate, pentru a veni în ajutorul sinistratilor. Curiros e faptul că numai în jurul acestei comune s'a petrecut acest fenomen.

Soldele ofițerilor

Ministerul apărării naționale a dat o dispoziție prin care toți ofițerii vor primi solda gradului corespunzător.

În ce privește prima de echipare înglobată în soldă, ea va fi socotită la pensie.

Revizuirea funcționarilor se termină până la 10 Septembrie

În Consiliul de miniștri de ieri, Marți, s'a hotărât să se concedieze numai atâția funcționari, cât este necesar ca să se economisească suma de 800 milioane lei. Și după propunerea ministerului muncii, se vor concedia 30 la sută din funcționarii fiecărui minister.

În urmă s'a dat un comunicat prin care se precizează că revizuirea funcționarilor se va termina până la data de 10 Septembrie.

Barul „Pavilion” TIMIȘOARA (Parcul Scudier)

Prețuri extrem reduse. Intrând sub o nouă conducere, — a d-lui Victor Orich, — s'a reorganizat complet. — Program nou, băuturi fine, serviciu elegant.

Dela 1 August program senzațional

Johnnys Giovanni, duet de dans acrobatic Mați Lafayette,
Halmágy Karr, Ritta Renny, Marcela Fortuna la barul

Madár Arad**Călătorind prin județ**

Pe valea Mureșului. — Aglomerație în trenuri. — O comună frunțasă: Bărzava. — O excursie în hotarul comunei

În coloanele ziarului nostru de ieri s'a arătat cum se călătorește cu trenurile de pe linia ferată Arad-Brad: într-o imbulzeală ca puține altele din cauza reducerii de 50 la sută pe regiunea aceasta a Moților.

Aceeași aglomerație, în zilele de sâmbătoare și duminică, e și în alte părți, ca — bunăoară — în trenurile de la Arad înspre București. Vagoanele trenurilor cari circulă pe această linie sunt de-asemenea tixite, în așa fel încât nu găsești, decât după ce ai căutat în tot trenul, un singur loc.

Aceasta în clasa a treia. Ești silit, din cauza acestei aglomerații, să stai pe culuare. E adevărat însă, că stând pe culuare, un fi se plictisește cu drumul, dacă n'ai un drum lung, datorită locurilor variate. Kilometru de kilometru se schimbă priveliștea.

Pe valea Mureșului

Treci prin gara satului svăbesc Glogovăț, prin alte gări, ca să ajungi între dealuri.

Pe câmpie satele apar mai aproape sau mai departe, văzându-se din ele mai mult pomii.

Dela Radna în sus se înșiră pe lângă calea ferată sau prin văl.

La dreapta șerpulește Mureșul. La stânga se ridică dealuri. Sus, pe un deal prăpăstios înspre Mureș, străjuiește împrejurimile vechi cetate a Șoimoșului, cetate de care au rămas numai peretii pe cari și-au făcut berzele cuib, iar prin crăpături cucuvalaie locuri de odihnă. Seara încep să țipe o pustiu, iar pe vreme de ploaie, cu câte două-trei ceasuri înainte, rândunele zboară încoace-încolo printre ziduri, vestind vizitatorii să plece spre case.

Trenul, trecând de cetate, înaintează pe valea Mureșului, întâlnind alte și alte priveliști. La stânga apare o șosea. Apoi, trenul lasă Nadășul în urmă, ca să ajungă la Bărzava, o comună frunțasă între comunele mici și sărăcăcioase din această regiune, o comună cu case mari și frumoase, deși te aștepti să vezi mai mult colibe și case sărace.

Peste Bărzava străjuiesc turnurile a două biserici, al celei ortodoxe și al celei unite care este încă în construcție.

Vizitând comuna

Dela gară o iai pe lângă șine înapoi. Ajungi la prima stradă. Intră. Dai de case îngrijite, de vile — ca aceea a ocolului silvic — de restaurante și cafele în care găsești orice.

Școala primară este ca puține altele. Biserica unită e însă neîndestulătoare.

Vrednicul preot Aurel Birău, care păstorește în Bărzava de prin 1927, s'a străduit să zidească o nouă biserică pentru credincioșii săi cari ajung până la 500 de suflete. Sfintirea ei se va face, probabil în vara viitoare, cu mare fast.

Excursii în hotarul comunei

Dealurile cu pădurile ce împrejmuesc comuna sunt dintre cele mai bune locuri pentru excursie. Te duc în sânul lor drezine purtate de cai. Găsești pe coaste izvoare numeroase, cu apă răcoritoare.

Intellectualii din sat spun că stau de cele mai multe ori de dimineața până seara prin aceste păduri.

Urci povârnișurile line cu piciorul, sprijinit de bastonul de excursie.

„Și pe aice trebuie să fi fost Oprea, Bărzava fiind aproape de Radna.

Te 'ntrebi: ce-ai face dacă ți-ar apărea în drum...

Te 'ntorci în comună tot cu drezina, în chiuiturile surugiuului care îți spune că are cei mai buni cai.

Ciobanii, proptiți în bădă, stau pe lângă drum, urmărindu-te cu privirea.

Intri în sat. Femeile îți dau „bună ziua” și coșuri de mere de pomană, ca să le mai deie Dumnezeu și lor, și la anul...

Marin Țifiga

Scandalul depe linia Arad-Brad

— Vagoane supraîncărcate și locomotive ce se strică în plin câmp. — Primează alte interese decât ale călătorilor —

N'au trecut nici două zile, de când în coloanele noastre, se arată că pe linia Arad-Brad din cauza puținelor vagoane, călătorii trebuie să stea cățarați pe scări, pe platforme, înghesuți pe culoarele vagoanelor de bagaje și mai știu eu pe unde. Toate acestea pentru că direcția mișcării din gara Arad nu înțelege să atașeze un vagon, două în plus, deoarece cheltuiala rămâne aceeași.

Nu vreau să repet cele scrise odată. Ci vreau să prezint un fapt nou, petrecut — a doua oară în vara aceasta — Marți seara.

În gara Almaș, locomotivei trenului ce trebuia să sosască la Arad la ora 20.10, i s'au spart țevile dela cazanul cu vapor, scurgându-i-se toată apa. Natural trenul a rămas blocat în gara Almaș. Și a stat aci timp de 1 oră, până ce dela Șebis s'a trimis o locomotivă de manevră, ce — nu știm din ce întâmplare fericită era acolo. Călătorii, o mulțime în gara Șebis și în toate celelalte gări, așteptau nerăbdători. Trenul a ajuns la

Arad cu o întârziere de un ceas. S'au pierdut legături cu alte trenuri, s'au produs supărări și toată gama aferentă de inconveniente.

Este al doilea caz la care am participat personal când locomotivele CFR ului, cari circulă pe linia Arad-Brad, își dau sufletul în mijlocul câmpului. Cauza? Pe această linie — care de când i s'a redus tariful, lucrează cu profit — circulă numai locomotive moștenite dela vechi cale ferată Arad-Cenădăna. Ori, aceste locomotive, au vârsta buncii mele, sunt hodorogite, pufăie, abia se urnesc din loc și la cea mai mică supra încărcare își dau sufletul.

Cerem — în numele celor ce-și trag sufletul în vagoanele murdare ce deservesc circulația pe această linie — ca să pună în circulație locomotive bune, cari să asigure o circulație promptă și precisă.

Radu Baltag.

Vizita lui Kemal Pașa în România

„Prager Presse” află din Istanbul că președintele Kemal Pașa va pleca în ziua de 22 Septembrie la București. Dela Istanbul până la Constanța, președintele va fi însoțit de o escadă turcă de război.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Chestiunea pompierilor din Timișoara**O pepinieră de boșorogi și de indivizi suspecti: voluntarii**

— Heim Nicky, Heim Ernest, Blum Mauriciu, etcaetera —

Am promis, în numărul trecut al ziarului nostru, că vom reveni mai pe larg asupra intolerabilei stări de lucruri dela corpul pompierilor din Timișoara și asupra cădrășiei comandantului pompierilor activi — ungurul Zoltán Balázs — cu așa, zicii pompieri voluntari, cuib ascuns sub această denumire și lăsat să-și exercite în voie acțiunile lor subversive, sub privirile indolente ale autorităților noastre.

Pompierii voluntari apar, dispar și iar apar...

Cu mult înainte de război, a luat naștere în Bănat — în lipsa unei organizații constante care să apere avururile oamenilor de incendii — o asociație de pompieri voluntari. Vor fi făcut ei ceva treabă atunci, dar a venit războiul cu acțiunea lui distrugătoare, apoi unirea Bănățului cu patria mamă, creșterea de noi instituții — printre cari și a pompierilor activi — astfel că pompierii voluntari au devenit inutili, mai cu seamă că toate aparatele lor au fost distruse în timpul războiului.

Despre inutilitatea pompierilor voluntari și-au dat seama guvernării — era târziu ce-i drept — și i-au desființat în anul 1928.

N'a trecut însă mult și, în timpul guvernării național-fărdniste, oamenii zilei de atunci, în urma unor intervenții oculte și gras plătite, s'au din pură vanitate (cazul d-lui Vidrighin, proclamat președinte al pompierilor voluntari), au hotărât, cu o totală lipsă de raționament sănătos și de patriotism — defecte caracteristice oamenilor noștri politici — reînființarea acestei asociații, compuse din minoritari, dela comandant, la cel din urmă membru sau aderent.

Să-l cunoaștem mai bine pe pompierii voluntari

Zadarnice au fost protestele tuturor celor ce-și dădeau seama de greșeala făcută. Nimeni nu i-a auzit. Pompierii voluntari există și azi — bine înțeleși numai cu numele, căci treabă nu fac deloc — și comandantul lor păstrează mai departe legăturile cu Budapesta — centrala iredentei.

Când se întâmplă vre-un incendiu, ne trezim că presa minoritară scrie cu litere de-ochioapă: *imediat au sosit la fața locului pompierii voluntari, sub conducerea d-lui...*

Cari pompieri voluntari? Cei ce n'au nici măcar un capăt de furtun — nu mai vorbim de mașini — cei ce-au umflat de curând o subvenție de 50 mii lei dela primărie, ca să-și cumpere uniforme, cu cari să se lăfăiască și să arunce praf în ochii lumii, ca să nu se poată vedea adevărata lor activitate?

Când s'a întâmplat să sosească pompierii voluntari ime-

dial, când noi știm — și știe și presa minoritară — că întotdeauna au sosit doi, trei, imediat... după localizarea incendiului?

Vreți să știți ce fel de comandanți destoinici și rapizi au?

Șeful secției din Cetate e un boșorog astmatic, Haim Nicky, care a trecut demult peste semicentenar; șeful secției din cartierul Josefina e Mauriciu Blum, un moșneag de 67 ani, damblagiu, care nu e în stare să se încheie singur nici la pantaloni; alt ilustru comandant e un oarecare Kuns, tot tinerel de 66 ani, și mai sunt încă vre-o doi de ăștia.

Secretarul general al lor e un oarecare doctor Ernest Haim care e și șeful biroului de ocrotiri sociale de pe lângă primăria Timișorii. Acest Haim a depus toate eforturile la primărie pentru subvenționarea pompierilor voluntari cu 50.000 lei, pentru uniforme (bine că nu li-a dat și pentru puști) și tot el depune eforturi să mai capete o subvenție pentru îndestularea comenzilor ce vor lua parte la banchetul dat cu ocazia serbărilor dela 1 și 2 Septembrie.

Iată-l și pe d. Zoltán Balázs!

Și pentru că am pomenit de serbări, să pomenim și de comandantul pompierilor activi — ungurul Zoltán Balázs — care le pune la dispoziție aparatele și mașinile pompierilor municipali, dovedind prin acest fapt complicitatea sa cu pompierii voluntari, în opera lor de inducere în eroare și de mascare a adevărului lor scop: subminarea intereselor statului român.

Tot el este acela care — în timp ce ard casele din oraș și pompierii săi merg în ajutor cu pompe defecte — își plimbă silueta prin județ, fără concediu, lăsându-și serviciul în plata Domnului.

La cele de mai sus e necesar să mai adăugăm că pompierii voluntari au fost tolerați să umble, — fără nici o aprobare, clandestin — cu o listă de subscripție, din casă în casă, colectând bani pentru scopuri pe cari autoritățile noastre nu le prea controlează îndeajuns.

Lucrările pregătitoare pentru întocmirea Catalogului de Presă din România pe 1935, au început.

Toate ziarele și revistele, cari nu figurează în partea redacțională a catalogului pe 1934 și cari doresc să fie trecute în catalogul de presă pe 1935, vor binevoi să trimeată cu întoarcerea poștei, datele exacte despre tariful lor, precum și câte un exemplar de probă, editorului catalogului: Agenției de Publicitate Rudolf Mosse S. A., Bul. Brătianu No. 22, București I.

Trecerea în partea redacțională a catalogului are loc în mod gratuit.

INTERCONTINENTALA

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂ-
MURI PE ÎNTREG GLOBUL

Ce caută Iancu Conciatu în Italia?

Faimosul client al parchetului de Oravița, Iancu Conciatu, care pentru moment mai ocupă funcția de secretar general al Camerei de Comerț din Timișoara, în ciuda legii simplificării aparatului de stat, — se află de câteva zile pe pământul însoțit al Italiei.

Cu ce misiune?

Noi am crezut că îndrăznețul personaj, care a intrat în fondurile Camerei ca în fondurile cutărei bănci din Bozovici (a Almăjului de pildă) a plecat în țara cerului albastru doar pentru a mai uita figurile procurorilor și ale judecătorilor de instrucție, care l-au hărțuit în ultimul timp. Când colo, — aflăm că individul are, s'au pretinde că ar avea, o misiune în țara Ducelui. Ascultați:

Hebdomadarul „*Temesvári Híradó*” ne înștiințează, la data de 27 August a. c., că Iancu Conciatu a fost trimis în Italia să facă studii. Nimic de zis, mai ales că individului îi lipsește diploma pe care i-o cere legea, ca să poată ocupa locul de secretar general al Camerei.

Aceiaș ziar ne mai înștiințează însă — și aici e catastrofa — că Iancu Conciatu „va vizita Roma și Neapole, unde va trata cu cercurile în drept intensificarea exportului de vite, de paseri și de ouă din Banat”.

Iar mai jos:

„Dacă posibilitățile vor îngădui, în cursul acestor tratative va fi vorba și de sporirea contingentului de export”.

Și încă mai jos aflăm că la Roma și Neapole clientul parchetului de Oravița „va studia, împreună cu cercurile oficiale italiene, dacă nu s'ar putea crea piețe pentru exportul materiilor prime din Banat în Italia?” etc.

E pericol mare!

La te uita, domnule, de unde sare iepurele!

Adică noi n'avem în Italia o legăție, n'avem atașat comercial, n'avem consuli?

Și dacă e vorba să începem tratative comerciale cu Italia, ministerele noastre de resort n'au pe cine trimite acolo ca să trateze?

Fiindcă, vedeți, d. Iancu Conciatu n'a plecat numai într'un voiaj de studii.

S'a dus și pentru a angaja tratative comerciale.

Ce caraghioslăc!

Noi știm că toată povestea de mai sus a fost imaginată de responsabilul dela Camera de comerț, cu scop de reclamă personală și pentru a mai cîupi ceva din fondurile Camerei, sub formă de spese și diurne.

Dacă și-a socotit el 5000 lei diurnă sub pretext că ar fi vizitat la o dată oarecare expozitura dela Oravița a Camerei, — atunci când, în realitate, la data aceea fusese ridicat, cu mandat de aducere, la parchet din capitala Cărașului, într-o afacere penală!

Un asemenea personaj însă nu poate fi lăsat să compromită, prin prostie și nepricepere, interesele noastre economice în Italia.

Are el, în adevăr, mandatul de a trata, „cu cercurile oficiale italiene”, chestiuni de export și de contingente? L-a împuternicit

cineva în acest sens? Să rechemăm atunci pe toți cei ce ne reprezintă oficial în Italia, — ce mai avem nevoie de ei acolo?

Presupunem totuși că nu s'a născut încă, nici în Țara Românească, tîmpitul care să trimită în Italia, să trateze chestiuni economice în numele nostru, pe d. Iancu Conciatu. Magnificențiu dela secretariatul Camerei de comerț din Timișoara s'a pus, cum îl știm și avid de reclamă, într-o postură care trebuie să ne dea de gîndit.

Guvernul nostru e dator să intervină imediat ca legăția noastră din Roma să prevină orice prostie pe care ar face-o prin Italia d. Iancu Conciatu. Iar ca mijloc de apărare și mai radical împotriva acestui impostor, am propune confiscarea imediată a pasaportului său pentru Italia, unde avem în adevăr interese economice de apărare. Tocmai fiindcă aceste interese trebuiesc apărute cu cap, nu le putem lăsa în seama aventurierilor, și a nebunilor.

S'a inventat „perpetuum-mobile”?

„Dimineața” scrie că un mecanic moldovean, în vîrstă de 60 de ani, a inventat mult așteptatul perpetuum mobile care era deja categorisit de domeniul utopic.

Teodor Călin spune că invenția sa ar data de vreo 2 ani, dar cum e bogat n'are nevoie de ajutor material ci ar dori doar să fie sprijinit moralmente, de către stat.

Se spune că la marea expozitie ce se va aranja în luna Sept. în parcul Carol, T. Călin își va expune invenția.

Se așteaptă cu mult scepticism.

Furt în plină zi și 'n plin oraș

Lângă prăvălia de sticlărie „Hajek” din Piața Avram Iancu s'a deschis nu demult o altă prăvălie, de nasturi, poșete și mărunțisuri de acest fel.

Ieri, în timp ce prăvălia era închisă de amiază, cineva a intrat, a căutat, a luat și s'a îndepărtat.

Sergentul din colț n'a observat nimic. Poate că era plecat tocmai atunci, poate că individul n'o fi lucrat așa încât să pară suspect, ci polițistul o fi crezut că e un angajat care vine după ceva ce-o fi uitat patronul în prăvălie, sau... cine știe?

Fapt este că hoțul nu poate fi decât unul care cunoaște bine prăvălia și împrejurările, căci numai așa s'a putut strecura atât de banal.

În prăvălie s'au observat urmele de noroi ale unui picior desculț. S'au furat câteva sute de lei și obiecte în valoare de 6—7 mii de lei.

Poliția cercetează și cauzele pentru cari sergentul n'a băgat de seamă acest îndrăzneț furt.

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual.

Informațiuni

Firma KÖNIG și LAZĂR, cunoscuta societate de transporturi, — a fixat o recompensă de 30.000 lei aceluia care va indica pe autorul focului dela magazia gărilor Arad. Firma garantează discreție absolută asupra persoanei denunțatorului.

București. — Ministerul Instrucțiunii publice a hotărît ca examenele de bacalaureat să înceapă la 20 Septembrie. Inscriserile se vor face până la data de 2 Septembrie.

Dela arestarea lui Zeletzki uzinele Skoda nu au numit director la sucursala din Capitală. Cum Zeletzki a fost definitiv condamnat și transportat la închisoare pe timp de 5 ani, uzinele Skoda au numit ca reprezentant al lor în România pe d. Bogumil Brodovski, unul dintre cei mai buni specialiști din Centrală.

Decanatul facultății de drept din Orade aduce la cunoștința studenților acestei facultăți că prin decretul-lege publicat în Monitorul Oficial din 22 August a. c., facultatea din Orade a fost contopită cu facultatea de drept a universității din Cluj.

Studenții dela Orade trec cu respectarea frecvenței, a examenelor dobândite și a tuturor drepturilor câștigate la facultatea de drept din Cluj.

În conformitate cu prevederile acestui decret-lege, în luna Septembrie va fi la Orade o sesiune de examene de lichidare. Această sesiune va începe la 24 Septembrie; inscrierile se vor face între 10 și 20 Septembrie. Se vor putea prezenta la examene în această sesiune — ultimă care se mai ține la Orade — studenții cari aveau dreptul a se prezenta în sesiunea de toamnă a acestui an școlar și studenții cari au examene în restanță.

Camera de Muncă din Arad aduce din nou la cunoștința tuturor firmelor comerciale și industriale din cuprinsul circumscriptiei Camerei (județele: Arad, Bihor, Alba, Hunedoara și Țar-nava Mică) că conform art. 49, 50 și 89 din legea Contractelor de Muncă și a Deciziei Înaltei Curți de Casație Secția III-a nr. 493 din 7 Martie 1934, acordarea concediilor anuale de odihnă constituie o îndatorire legală și de ordine publică a patronului pe care el este ținut să o execute după normele fixate de lege fără a se preocupa dacă există sau nu cereri în acest sens din partea salariaților.

Domnișoara Magdalena Szömörkényi, profesoară de educație fizică modernă, și dansuri clasice, se află actualmente într-o călătorie de studii în străinătate. Tânăra profesoară a vizitat și pe conducătorul artistic al „Festpiele”-lor din Salzburg, care a devenit o mare autoritate în arta coreografică.

Publicul arădan urmărește cu viu interes călătoria domnișoarei Szömörkényi. Domnia sa este binecunoscută arădanilor în urma reprezentației dată la Palatul Cultural, din primăvara anului acesta. Elevii și elevele domniei sale, cu acel prilej au făcut dovada că stăpâneau îndeajuns mișcările pentru a da un ansamblu de perfectă artă coreografică, ei arătând un netăgăduit simț artistic, ceea ce denotă uimitoare progrese în timp relativ scurt.

Un caz Bacalu la Timișoara

Richard Kun nu poate fi încarcerat?

Spiritari negri definitiv condamnați sunt imuni?

Cazul Bacalu îl cunoaștem din campania încununată cu succes a d-lui Grigore Filipescu prin „Epoca”. Excrocul Bacalu, fost director general la o societate petroliferă, dovedit a fi un fraudator de rând, a fost condamnat de toate instanțele penale, inclusiv Înalta Curte de Casație. Când s'a ajuns însă la încarcerarea lui, Bacalu... a dispărut. Mai exact, se spune că a dispărut. Fiindcă fraudatorul frecventa vesel cercurile mondene din Capitală, juca cărți, umbla la curse.

Doar poliția... »nu-l găsea«. Până când a intervenit d. Grigore Filipescu, începând o campanie violentă contra chestorului de poliție al Capitalei. Două, trei articole din „Epoca” au fost suficiente ca Bacalu să fie găsit și încarcerat, să și ispășească condamnarea.

Un caz similar avem la Timișoara. Este cazul spiritarului negru Richard Kun și al comparișilor lui. Toți sunt condamnați de toate instanțele, inclusiv Înalta Curte de Casație. Și totuși, ei continuă să se plimbe liberi pe străzile Timișorii.

Nici măcar nu dispar, nici măcar nu simulează o dispariție, ca Bacalu.

Unde e defectul? Richard Kun se laudă că nu va face pușcărie, fiindcă are protectori, cari vor obține o revizuire a procesului său.

Și noi, care credeam că protectorii spiritarului negru și-au băgat mințile în cap!

Să-l deplângem oare pe Bacalu, care n'a reușit să aibă protectori măcar de talia acelora lui Richard Kun!

Ori să deplângem biata poliție românească? Să deplângem Înalta Curte de Casație, ale cărei sentințe sunt luate în deșert la Timișoara?

Așteptăm ordinul pentru încarcerarea imediată a lui Richard Kun?

Înalta Curte de Casație nu poate tolera batjocura cu revizuirea, de care ni se vorbește.

O sentință definitivă trebuie imediat executată, indiferent de revizuire sau de alte combinații, pe care condamnații le agită în disperare de cauză.

Noui dispoziții pentru amânarea stagiului militar pentru studii

Ministerul Apărării Naționale aduce la cunoștința tinerilor amânați pentru studii pe anul 1933—1934 și cari cer amânare de studii pe anul 1934—1935, următoarele:

Pentru dovada frecvenței pe anul școlar 1933—1934 tinerii au fost obligați ca în conformitate cu art. 72, primul alineat R. L. R., prin certificatele depuse până la 15 Martie 1934 de către cei ce au obținut amânări în țară și 30 Iunie 1934 pentru cei din străinătate să facă dovadă că în adevăr urmează studiile pentru cari au obținut amânarea, contrar au pierdut dreptul la amânare și vor fi încorporați la 1 Noembrie 1934.

Aceia cari au depus la termen certificatele citate mai sus și au nevoie de o nouă amânare pentru studii și pe anul 1934—1935, erau obligați ca în conformitate cu art. 72, ultimul alineat R. L. R., să prezinte odată cu noua cerere și un certificat din care să reiasă activitatea școlară pe întreg anul școlar 1933—1934 (frecvențe și examenele date).

Acei cari bazându-se pe anunțul publicat în ziare la 11 August a. c. (extrasul deciziei ministeriale Nr. 578 din 4 August a. c.) odată cu cererea de amânare pe anul 1934—1935 nu au depus până la 15 August 1934 și certificatul necesar pentru controlul activității școlare pe anul 1933—1934, vor putea prezenta acest certificat cel mai târziu până la data de 15 Octombrie 1934, cunoscând că dacă din certificatul depus nu reiese activitatea școlară reală, nu vor mai avea drept la amânarea pe anul 1934—1935 și vor fi încorporați la 1 Noembrie 1934.

Bine înțeles că în această categorie nu intră tinerii cari

nu și au îndeplinit obligațiunile prevăzute de art. 72, primul alineat R. L. R., adică nu au depus la termenele de mai sus certificatele de frecvență și cari au pierdut dreptul la nouă amânări pentru studii.

Se mai atrage atențiunea că prin „activitatea școlară reală” se înțelege „frecvența și examenele date” chiar dacă n'au reușit la examen în acel an.

Decizia ministerială Nr. 578 din 4 August 1934, publicată în ziarele dela 11 August 1934, se va aplica cu începerea dela amânările pe anul 1934—1935.

D. Maniu n'a demisionat

Se anunțase că d. Iuliu Maniu ar fi demisionat din biroul partidului național-țărănesc.

D. Iuliu Maniu a acordat un interviu ziarului „Adevărul”, din care rezeșea că demisia d-sale ar fi un fapt consumat.

Iată însă că fostul președinte al partidului național-țărănesc a trimis, pe ziua de ieri, o telegramă ziarului „Adevărul” în care desminte această demisie.

Redăm mai jos, textual, telegrama d-lui Iuliu Maniu:

Sovata, 27. — Rog binevoitori a constata că în afară de declarația publicată în „Dimineața” din 27 August, privitoare la discursul d-lui Tătărașcu, nu am făcut nimănui nici o declarație. În fața unei conversații particulare greșit reprodușă și interpretată în „Adevărul”, rog să constatați că d. Mihalache a fost în drept să desminte știrea demisiei din biroul partidului.

Iuliu Maniu

Cetiți „ECOUL”